

[Bilgrav-Nielsen]

sig i den. Jeg vil gerne citere videre fra samme bog, samme side:

»Der kan meget vel tænkes situationer, hvor det vil være formålstjenligst og rigtigst, at et lille land ikke straks erklærer krig, mens det i andre tilfælde kan ligge anderledes.«

Hvis vi går ind på at bygge militærbaser for udenlandske tropper i Danmark, mener jeg, at vi sætter os selv uden for den mulighed at kunne bestemme over, hvornår vi vil inddrages, for det er helt klart, at fremmede depoter må betyde, at de lande, der har oplagt materiel i disse, må spille en meget afgørende rolle for, hvornår de skal anvendes.

Jeg har i øvrigt noteret mig, at udenrigsministeren i sit svar på forespørgslen bruger udtrykket, at vi ikke skal anlægge en politik, som »selv med urette« kan rejse kritik i de østlige lande. Det er en interessant formulering, fordi den viser, at udenrigsministeren har slået op i udenrigsministeriets sikkerhedspolitiske redegørelse, bind I, side 117. Det, udenrigsministeren formulerer, er et citat af stats- og udenrigsminister H. C. Hansen her fra folketinget den 21. januar 1958. Jeg vil gerne for at understøtte det synspunkt, som udenrigsministeren dermed fremsætter, citere en lidt større del af det, som stats- og udenrigsminister H. C. Hansen udtrykte, fordi jeg mener, det er meget væsentligt i den sammenhæng, vi nu diskuterer. Det, som er optrykt i bind I, side 117, er bl. a. følgende citat fra H. C. Hansens tale her den 21. januar 1958. Det var et svar, en forklaring på, hvorfor Danmark sagde nej til atomammunition og til stationering af mellemdistanceraketter. Statsministeren sagde:

»Vort nej må ses på baggrund af Danmarks geografiske beliggenhed. I betragtning af de moderne våbens rækkevidde er det vanskeligt at sige, hvilke lande der fremover vil være mest udsatte i tilfælde af en krig, men det er et historisk faktum, at planer om forsvarsforanstaltninger i det område, hvortil Danmark hører, i de år, NATO har bestået, i særlig grad har påkaldt østlandenes opmærksomhed og fremkaldt stærke reaktioner. Det må derfor være af betydning, at vi i vort område undlader foranstaltninger, som – selv blot med urette – ville kunne opfattes som provokation og dermed vanskeliggøre afspændingen.«

Jeg mener, at det er en argumentation, der er så stærk, at den holder selv i dag så man-

ge år efter. Derfor vil det være godt, hvis regeringen stærkt vil formulere sin holdning, klart vil formulere sin holdning imod, at man skulle skride til opbygning af nye depoter, som kan bringe Danmark i den situation, at vi dels faktisk ændrer ved grundlaget for vores tiltrædelse til NATO, dels gør dansk område til et spændingsområde, hvad det lykkeligtvis ikke har været indtil nu.

Det er netop det, der er problemet, for det er givet, at hvis Danmark opbygger disse store militærdepoter for udenlandske styrker, så må en eventuel fjende regne med dem. Jeg kan ikke forstå, at man på én gang kan hævde, at det kan have præventiv virkning, og samtidig hævde, at det ikke har nogen provokatorisk virkning. Det er der ikke rigtig sammenhæng i.

Efter at vi har hørt udenrigsministerens redegørelse, synes jeg stadig væk ikke, der er klarhed nok om, hvad der er regeringens holdning til disse ting. Dels vil regeringen ikke erkende sammenhængen med en ny forsvarsordning, dels vil regeringen påstå, at der ikke i de nye forstærkningsplaner, der er tale om, sker nogen afgørende ændring af dansk forstærkningspolitik, dels er der stadig tvivl om, hvorvidt man er parat til i en krisetid at tilkalde forstærkninger udefra.

Nu har hr. Gert Petersen gjort et par bemærkninger om, at det er udenrigsministeren, der svarer på forespørgslen i dag, og ikke forsvarsministeren, og jeg har noteret mig, at det bl. a. har medført, at det er hr. Lasse Budtz og ikke hr. Preben Steen Nielsen, der er ordfører for socialdemokratiet.

Som jeg har forstået hr. Preben Steen Nielsen, er der, så vidt han ser tingene, en klar sammenhæng imellem et uændret forsvarsbudget og så dette at gå ind i en ny forstærkningspolitik. Det er sagt meget klart, oven i købet med – jeg tror venlig – adresse til det radikale venstre, at enten må vi acceptere en stigning i forsvarsudgifterne, eller også må vi acceptere en eskalerende forstærkningspolitik.

Der er altså fortsat uklarhed om, hvad der er socialdemokratiets holdning. Jeg mener, det er nødvendigt at få præciseret det, og skal derfor tillade mig at fremsætte et forslag om motiveret dagsorden, som dels kan medvirke til, at vi fører forsvarsforhandlingerne her ned i folketingssalen, dels kan medføre, at vi får præciseret en uændret depot- og